

Bomhaj Bóh!

Cíklo 45.
6. nov.

Pětník 8.
1898.

Serbske njedželske lopjenka.

Wudawaju šo kózdu šobotu w Ssmolerjež knihicíščeréni w Budyschinje a šu tam doſtacž ſa ſchtwórtlétmu pſchedplatu 40 np.

22. njedžela po ſvjatej Trojizn.

Psalm 119, 109.

Ta uoſchu ſwoju duſchu ſtajnje we ſwojim aſukomaj.

Mjes dwémaj kralomaj Indiskeje bě krwawna wójna nastala. Po krótkim bu tón jedyn wot druheho mózniſcheho pſchedobýwaný; wón ſam bu morjeny, jeho hlowne město wutupjene, jeho zyly kraj ſapuſczeny. Deho jeniečki ſyn, trónowý herba, bu we hlownym měſcze dobyčerjowym do jaſtwa ſadzeny. Schéznače lét ſtarý bě tehdý tón mlodžen, jako ſo jaſtwowe durje ſadý njeho ſamfach. Ssydom lét dolho hižo we ſwojim jaſtwje tradasche. Mózni kniežerjo druhich krajow běchu husto ſa njeho proſyli — wſcho podarmo. Skonečnje da ſo kralowa wutroba ſmijehčicž. Wón ſjewi jatemu mlodženzej, ſo budže ſo ſ jaſtwa puſchčicž, a to ſjawnje w pſchipoldniſchej hodžinje pſches zyłe město wjescz a po tym ſwobodnoſež doſtacž.

„Kak budža ludžo hladacž, kajke budža wocži cžinicž!“ mlodžen džesche. Kral pač wotmolwi: „Mój ſyno, ty hiſcheče njewěſch, kak budžes hlowne město wjedzeny“. Dako bě poſtajeny ezaž pſchischoł, jemu kral khrystalmu ſchku ſ mlokom napjelnjenu do rukow dawajo džesche: „Roslijeſhli jeniečku ſapku, dha ſy ſmjereče hódný“. Sa mlo- dženzom pač ſtuji ſo wojerſki wotrocž ſ kaſacžom w ruzy, ſo by jeho ſarafyl, hdj by jenož jeniečku ſapečicžku roſlaſ.

S bliſka a ſ daloka běchu ſo ludžo ſejchli, ſo býchu na kralowskeho mlodženza na jeho straschnym puczu hladali.

Hlowu pſchi hlowje na haſzach a torhoschežach ſtejachu, wſchitke wokna běchu wobhadjene, haj ſamo na třechi běchu někotſi ſaleſſi.

Dako bě mlodžen ſwój straschny kód pſches ludži dokonjal, kotſiž njeběchu žaneho woka wot njeho wotwobroežili, kral ſ njemu ſtupiwschi džesche: „Kajke dha ſu ludžo wocži cžinili? „O kralo“, mlodžen wotmolwi, „na to njejſzym pohladač, mějach jenož ſedžbu na ſwoje žiwenje we ſwojim aſukomaj.“

Na tuteho mlodženza ſmy podobni; pſchetoz wot naſ reka: ja uoſchu ſwoju duſchu ſtajnje we ſwojim aſukomaj. Pſches hnadu njebjeſkeho krala ſmy ſ jaſtwa teho nje- pſchecžela wumozeni, ſmy doſtali ſbóznu ſwobodnoſež tych džecži Božich pſches teho ſameho, kiz je jaſtwo jatych wjedl. Njepſchiúdžem ſak nihdý na nihdý ſ temu kónzej naſcheho njebjeſkeho powołania w Khrystuſku Jeſuſu, hdjž ſwěru njekedžbujem ſami na ſo. Někotryžkuliž tež kaj tamy mlodžen wokolo ſo hladajo ſo praſcha: kajke budža ludžo wocži cžinicž? ſchto budža prajicž? hdjž ſo ſaſo ſ Bohu pſchiwobroži a počina ſaſo ſemſhi a ſ powiedzi ſhodžicž, ſ Bohu ſo modlicž a nowe žiwenje wjescz, na ezož bě ſnanu hižo dleje ſabyl a ſkomdžil. O ſo by radſcho nnts pohladač do ſwojeje wutroby; hdjž ſo tež naſtroži pohladač do jeje cžemnoſeže, ſ fotrejež je ſo džecžaza wéra wſcha ſhubila. Alle budž ſtrouſtna, luba duſcha, Jeſuſ je prajil: teho, kiz ſe mni pſchiúdže, njebudu ja won wutorežicž, a ta krej Jeſom Khrysta, teho ſyna Božeho, wuežiſci naſ wot wſchitkých naſchich hrěchow. To

żaneje ważnoścze nima, schtož ſebi ludžo wo tebi myſla a ręcza — to je dżę waſchnie teho ſwēta — ale to je ważne, wyžoko ważne, schtož Bóh tón Anjes ſebi wo tebi myſli, kij wutroby a jérchenje ſpytuje a derje wě, schto na cžlowjeku je.

Nasche žiwjenje je w naschimaj rukomaj, a ſady naſ ſmierz hroſy. Czimny, ſo bychmy ſbózni byli ſ bojoſežu a ſe rženjom a wſchitkón naſch duch a duſcha a eželo njech budže bjes poroka ſdžeržane hacž na pſchichod naſchego Anjeſa Jeſom Chrysta.

Czim drožſche nam naſche kublo je, czim bōle je wobhlowamaj a w fedžbu manij. Majdrožſche kublo paſ je naſcha niſmjernta duſcha, kotraž je wot Boha a po Bosy a k Bohu ſtworjena. Teho dla fedžbujmy na to, schtož Bože kłowo nam pſchiwolat wobarniſ ſwoju duſchu a njewohladaj ſo ſ wopječizu (1. Mójs. 19, 17) a: czekacze ſ Babeli, ſo by kózdy ſwoju duſchu wumohł, ſo byſhcze ſo w jeho ſlóſci niſlaſhli (Jerem. 51, 6): pſche tož ſchto pomha cžlowjekę, hdj by runje zhly ſwēt dobył a paſ na ſwojej duſchi ſchłodowal? abo ſchto móže cžlowjek k wumozjenju ſwojeje duſche dacž? Haj:

Schtož ſwoju duſchu ſhubi,
Tón ſhubi wſchitko ſ njej,
A wychſche teho rubi
Wón Anjeſej Jeſuſej,
Schtož tola jemu ſluſcha,
Schtož wón ſej warhowa.
Ach, to je naſcha duſcha,
Taſ droho ſupjena!

Duž dha njech je to naſcha wobſtajna proſtwa: wumoz moju duſchu wot mječza! njech je to naſche wſchēdne heſlo: ja noſchu ſwoju duſchu ſtajnje we ſwojimaj rukomaj, ſo bychmy junu pſches hnadi teho, w ſchtož ruzu je duſcha wot wſchitkého, ſchtož ſiwe je, a kij je naſche duſche wutrobiſe ſubowaſ, niſzeni byli wot jandželow do Abramoweho klina. Hamjeń.

Räda-Budyski.

Sprawnoſć dowjedze k dobremu fónzej.

3. Esndženje.

(Poſkracžowanje.)

Sudniſtwo ſtejeſche na hornim torhochęzu pódla khlébowej, hdjež Freibergsy pjeſarjo ſwoje pječwa pſchedawachu. Tamne ſchthri lawki netko, taſ poſjeda kchronika, „ſa kotrymiz ſo ſudzeſche, a ſotrež běchu w ſchthrirózkomu ſestajane, ſo bych tu taſ trébne wobhrodzenja ſa poſlucharjow byle, ſtejachu ſemi rune, hewak by ſ czežka móžno bylo, konje a kruw pſched ſud pſchiwjeſcz. Sso wě, hlowna woſoba bě tu ſudnik.“ Waſchnje bě, ſo ſo w tym czaſu ſudzeſche, hdj ſlónečko najwyſchſche na njebu ſtejeſche, a taſ dha ſo tež ſta, ſo Handrika woſkolo pſchiwolnja i jaſtwa k tamnym ſchthrijom lawkam dowjedzechu.

Mnoſy ludžo běchu ſo hižo pſched ſudnym domom ſeſhli a poſtrowichu ſwiaſaneho ſ hrožazym, džiwim woſanjom. Wſchitz běchu dženža hiſheſe bōle na njeho, dokež běſche wón hiſheſe wſchón krwawý, a ani woſtruhaſy, ani ſczeſkany. Woſkforžerjom paſ ſ cžlowjekom ſe ſawiaſanej hlowu a ſ ſoržmarjom jako ſwēdkow witachu ſe ſhobuczuežom. Woſkforžerji ſe ſhobuczuežom ſe ſhobuczuežom. Dženža paſ běſche ſo tež wot nohow hacž do hlowy nowu drastu ſwobleſal, hdj tež běſche hewak ſtajnje we wjetkej drasce ſhodžil. Sa poſjas mjeſeſche pižany ſidžany hant, nohajzy a tež dołhe pſkoſteczrije běchu ſe ſidu rjenje wſchite. Kunje taſ nowy ſdasche ſo jeho kweč, kotryž mjeſeſche na ramjenjomaj wiſhajo, ſe ſchthri a dwazeczoreho wſchelakeho ſuknia běſche wón ſeſchith, wuſko na ſiwoſ ſeſchith mddry jipk a ſcheroſi czerwieny klobuk na hlowje, wupiſheny ſ pižanymi pawołymi pjerjem i ſidžanymi bantami,

ſotrež kaž hadžiki pſches dołhe ſudžerjave wloſhy doſahachu; do bantowych fónzow njebesche ſebi dženža ležne worjeſhki ſaſhki, ale dobre a prawdziſte muſkatowe worjeſhki. S brónjemi ſo piſkarjo a ſpěwarjo ſenje njedebichu, ſhiba na puežowanju; wón paſ pſchiūdze tež bjes huſlow, bjes ſotrychž wón hewak ſenje pſches próh njestupi. Taſ dha njeměſeſche jeho dženža ničto ſa cžlowjeka, kotryž „kublo předy czeſcze“ woſmije. Wſchafko tež njebesche ſcm pſchiſhko, ſo by tu ſaspěwaſ abo ſapiſkal; k temu, kaž tež k wjeſhoſemu piežu po wužudzenju běſche ſorčma na hoſpodze pſchihotowana.

Skončenje pſchiūdze ſudnik, běſche to přeni hejtman, ſ mjenom Hendrich, ſprawný cžlowjek we wſchém ſwojim ſmyſlenju, ſa nim pſchiūdzechu ſawnizy. To běchu ważni mužojo pſchi wužudzenju, hdjež dyrbjeſche kózdy — a na to běſche khostanje poſtajene — ſarečerja mécz. Běſche tež ſudnik hlowna woſoba pſchi wužudzenju, dha wón tola, taſ rucze hacž wón na ſudnym ſtole ſedzeſche, žane wužudzenje ſam poſtajicž niſmiedžesche, wón mjeſeſche ſo jenož ſa wužudzenjom prafceſz a niſmiedžesche wo wužudzenju, taſ rucze hacž běſche wone wuprajenc, ani rěczeſ abo je jako neprawe ſaſudzieſ.

Hdj běchu ſo wſchitz, kotriž běchu ſo tu wužudzenja dla ſeschli, na tamne ſchthri lawki ſeſydale, a hdj ſ Handrik ſ měſhežanskim wotročkom ſrjedža ſtejeſche, ſarečza ſudnik k ſawnikam:

„Ja ſo waſ praſcham dla wužudzenja, jeli ſo je tu jena i tſjoch pſchižinow, hacž dyrbimy tu po prawu tež ſudzieſ?“

Hdj běchu jemu pſchihloſowali, rěčeſche wón dale taſ: „Duž dha ſudym naſchu wěz po ſudniſkim prawu, ſo dyrbí tu kózdy cžlowjek po czeſczi ſkoržicž, a ſo kózdy, ſchtož tu tež ſkoržicž ma, ſebi muža woſmije, kotryž kłowęſka ſa njeho rěči, kaž je po prawu. Duž dha kaſam naſchej wěz mér a poſko. Schtož mér kaſy ſe kłowami, tón hladaj ſo ſwojeho kubla, a ſchtož jón kaſy ſe ſtukfami, tón hladaj ſo ſwojeje ſchije.“

Duž ſarečza ſorčmar: „Anjes ſudniko! Mađam ſo, ſo ſwoju ſkoržbu k dobremu ſonjeſ dowjedu, dokež mnoſy czeſtni ludžo wo mojej wěz wjedža, a dokež ſu ſo ſem ſeschli, wo mojej ſkoržnej wěz wuprajecž, kaž je ſo podala, a dokež tu tež tutón roſražený cžlowjek pſched wami ſteji, ſo by wón ſwoju ranu poſkaſal, kotruž bym ja po waſchej pſchikafni wot tſjoch ſuſodow wobhlaſacž dał, hacž je wona ſ mječom ſražena. Duž dha ja woſkforžu tuteho ſem pſchiwjeſeneho, ſwiaſaneho cžlowjeka, kotryž ſo Handrik mjenuje, ſo je wón patoržiſ ſweczor do mojeho domu pſchiſhko a ſo je wón, jako ja ſa njeho poſkłanje pſchihotowach, ſo mojimi hoſežemi, hacž dotal měrnje w mojim czeſtnym domje pſchebywazym, ſwadu ſapocžal a ſ mječom ranu ſražyl a tež mojej domownoſeſi ſ tutym domaphtanjom ſchłodu naſhotowal. Anjes ſudniko! praſheeſe ſo tutych ludži, ſchto woni wo tym wjedža!“

„Ssy ty Handrik?“ wopraſcha ſo ſudnik woſkforženeho.

„Ssym Pawoł Handrik, rodženy Freibergežan“, běſche jeho woſmoļovjenje.

Wjes tym běchu tamni tſjo mjenowaní ſuſodža do předka ſtupili a tamny mjes woſkforžerjemi ſtejazh muž je ſawiaſanej hlowu běſche ſwoju woſalku woſvjaſal, ſo móžesche kózdy jeho ranu wobhlaſacž. Wo ſrjedž cžola ſdasche ſo wona wo wjele hōſcha, dyžli wo wjele wſchitza Handrikowa wo ſrjedž hlowy.

„Schto wot ſudniſkich ſnjeſow rukuje ſa tutych ſwēdežazých ſuſodow, ſo ſu wſchitz tſjo ſaſydale ſe ſwojim kħadolkom, hacž tež bydla w ſchitwórej abo ſchestej haſhy?“ wopraſcha ſo ſudnik.

Běſche to Jakub Mudračk, kotryž jako pſchitomny ſudniſki knjeſ poſtaže a rukowasche. Po ſdaſcu ſo Handrik ſa tehole rukowarja ſajimowasche. Wón pohlada kruče na njeho a ſedžbowasche na ſyñk jeho hloſha.

Tako ſudnik netko tutych tſjoch ſwēdkow napominaſche, ſo bych u po prawdze a wěrnoſci wuprajili, hacž je rana „ſ mječom rubnjenia“ byla, dha woſmoļwi jedyn ſ nich hnydom ſobu ſa druheju:

„My hinač njemožemy, hacž ſo tu taſ ſwēdežimy, jako ſebi to wěrnoſć žada, ſo hmy přeni džen ſhodow rano po waſchej pſchikafni, knjeſ ſudniko, ranu tehole ſranjeneho muža wobhlaſowali a ſo hmy ju jako njedawno ſ mječom narubnjenu ſpóſnali.“

„Duž dha praſcham ſo ja waſ wſchitk, kotriž ſe ſe ſem pſchiſhli, ſo byſhcze tu ſkoržili“, taſ ſarečza ſudnik, „hacž móže netkó ſo waſ dopoſkaſacž, ſo ſpomijene domaphtanje wot tuteho muža wužadžuje, kotryž ſo Handrik mjenuje?“

Duž dha wschitzu ſwoje ruzu poſběhných, fotiž běchu tehdy piſfarjowi towařſchojo byli, a tón ſarečza, ſo by ſi dolhej, hladkej rěču, ſi fotrejž ſebi tež pſchizlavu ſadu lawkow ſtejazých pſchi-poſlucharjow dobycž wjedzesche, ſwjasaneho Handrika domapytanja wiñowal, wuſtojnje ſobu ſaplecziwſchi, ſo je zyke město wo tym pſchebwědzcene, ſo je wobſkoržený wobhonjer ſi Čech, fotremuž ma ſo po wſchej prawdze ſchija pſchirótſchič.

Sſudnik pak jemu tajfele ſkowa ſakafa, dokelž ſo teho dla hiſcheče žana ſkóržba pola njeho njebeſche ſapoſložila.

Hdyž běſche hiſcheče ſorčmař wo tym roſprawil, ſchtož běſche wo zyke ſwadže widžal, rěčesche ſudnik ſi wobſkorženemu:

„Handriko, tuczi ludžo, wobžedženi a njewobžedženi, ſkórža Bohu, naſhemu knjesej, a naſhemu markhrabi, hdyž wón tež je, a mi jako ſudnikej a wſchém tym, fotiž ſebi mér a hnadi pſcheja, a wobſkoržuji tebie, fotrž tudu pſched nami ſtejíſh, ſo ſy pſchiſchol do tanneje hoſpody a ſy mér kaſyl ſorčmarjej a hoſczom a jich domapytal ſi wobrónijenej ruku a ſi blyſtotazym mječom, doniž ſo njeje rana rubnyla, fotraž je ſo wobhladowala a ſpoſnała jako ſi mječom ſrubana. Chzech ty ſi temu ſtejecž abo chzech ſapréwacž, abo maſch ty ſwědka a rukowarja, fotrž twoju njewinu dopofaže?“

Nětko běſche Handrikej dowolene rěčecž, hacž runjež mějeſche kóždu domapytanje ſa hižo dopofaſane. Jeſo proſtrwu, ſo bychu ſwudowjeniu Pjenježníkowu ſo wopraſheli, hacž wón njeje Handrik a rodženy ſi Freiberga, hnydom wotpoſaſchu: žonu njemóža pſched ſudom ſwědzcicž a rukowacž. Duž dha žadaſche wón ſebi Žana Pjenježnika ſa rukowarja. Wažný by ſa njeho bylo, hdy by ſo pſchipoſnał, ſo je wón ſi Freiberga rodženy. Dokelž běchu jeho hlowni wobſkoržerjo ſi njefazhdleneho pucžowanſkeho luda.

Sſudnik pōžla hnydom měſchežanskeho wotvořka ſi poručnoſču, ſo by knjesa Pjenježníka do ſpominjenych ſchthri lawkow žadal. A nětko powjedaſche Handrik ſwoje podenženja. Žemu ſnano bychu ſkerje hiſcheče wěrili, njebychuli ludžo a lawniſy pſcheeziwo njemu roſhorjeni byli. Běſche ſo tola ſamemu ſudnikej frute napominanje ſe ſtrony tachanta doſtało, fotrež njemóžesche bjes wliwa wotſacž. Taſko ſo měſchežanski wotvořek wot Pjenježníka wróčiziſhi powjescž pſchinjeſy, ſo wón njecha měrkažerja a cžekho wobhonjerja dla pſched ſud pſchińcž a pſched tymi ſudnifami, fotiž ſo tu wuwopraſhuja, a tych rěčow dla, fotrež ſo tu rěča, ſakitowacž, dha pſchihloſhovachu množi wonka pſched lawkami, a ſukubej Muderacžej ſo lohko poradži, wobſkorženeho jako pſchelepaneho jebaka woſnamjenicž, fotrž druhich wobſkoržuje, hdyž to tola knjес ſudnik ženje předy dowoliež nježmě, doniž njeje přenja ſkóržba ſkónčena.

(Poſracžowanje.)

Sſylſowý karancž.

We malej iſtwicžzy, w nuſu ſedži —
Macž, placže jara ſrudniſhka,
Sa ſwojim lubym ſyntkom ſedži
Ssmjerež wjedzesche joh' do njebja.

Tsi dny ſu nětko hižo ſaſhle —
Nóz tſecža bliži ſrudna ſo,
So je ſo jemu wóčko ſamko
Na wěčne ſańdželiſlo jo.

O hdy by jeho ſaſho měla
Toh' luboh' ſyntka jenicžkoh',
S nim ſbožowna by jeno byla,
Nětk w rowje ſbóžniſe ſhowa ſo.

Tej' hórká ſkóržba, a jej' žadoſčž
Sſo pſchezo ſaſho wonowja,
A jeje ſyliſow poſna ſtaroſčž —
Nóz placže a džen wote dnja. — —

Poſluchaj jako nětko bije
Hodžina nózna dwanata,
Kaž Boži hlož ſo dele lije
Nad wjeſt tam ſi wěže do doma.

Sſo durje cžicho wotewrichu;
Nuts ſtupi mały jandželk ſi njej,
Wón duchownu ma jažnu pſchu
A hlaſa, kaž chył ſečecž ſi njej.

Zom' ſi woblicža ko jažnoſčž ſwěcži
A na macž milý ſhlađuje,
Pſchi durjach ſteji tam, nětk rěčži:
O luba mamka, ſnajech mje?

Macž pohlađacž ſej ſedma ſvěti;
Pak widži, ſo je jejny ſyn.
Schto moži joh' pōžlacž? njeje ſi wěri,
Te wěrnoſčž? abo je ſnadž ſón?

A hlaſ — nětk cžiſche poſtupuje
Tón jandželk, a ſo bliži ſi njej
A wot njeje ſej wuproſhuje:
O njeplacž — mamka — njeplacž hlej!

We ſwojich malých rucičkach ſtaji
Karancžk, tiž rjany pſchyny be,
Pſched macž, a jej tak pſchi tym praſi:
„Tu hlađaj mamka, nětk je doſež!“

Macž ſyliſhi to, duž cžiſche praſi:
„Cži njeroſymu, ſyntko mój!“
„Sſym hromadžil,“ wón ſnapſchecžiwi,
„Wſchě twoje ſyliſy, hlađacž pój.“

Hlaſ hacž na kromku pjetnja nětko
Tón karancžk twoje ſyliſcžki;
Staj twoje ſyliſy, zyke wſchitko,
So karancžk njeplacž mi.

Pſchetož, hdyž jena jeńčka ſapka
„Schče panje do toh' karancžka,
Dha na dobo tón ſly duch klapa
Do mojoh' cžichoh' rowiežka.

S tym ſym ja jemu ſapanjenu
Do wſcheje wěčnej wěčnoſčž,
Se ſwiatyňh honow wuſtorcženju
S tej njebeſkeje kražnoſčž.

Tez Boži troſcht a Bože ſzlowo
A mér b'dže cžekacž pſchede minu,
Ja ſrudny dyrbju cžahmyč wolklo
Wot jenoh' města ſi druhemu.

Duž proſchu eže, — o luba mama —
Chzech dacž mi ſbože wužiwacž,
Sdžerž ſyliſow ſo, eže proſchu mama —
Szej njedaj ſi wóčkow wuliwacž.

We tamnym, ſwětlyh hwěſdow raju
Mi jara — jara derje je,
Tam ja ſe jandželemi hraju
A Boha khwalu wutrobnje

Mi rjany ſpěw ſanoſhamy
Wſchě Bohu ſi cžejcži, w ſuboſeži
Sſo Bohu ſtajnje džakujemy,
Te cžlowſte wuchó nježlyſhi.

Tón džak ſa wulku luboſčž waschu,
Kíž nade minu ſeže cžinili,
Ja dawam Bohu proſtrwu naſchu:
Bóh ſwarnuj wſchitkif hromadži.

Do wulkej ſahrody naſ ſeže
Bóh wſchitke džecži hromadže,
Hdžez je tych kražnych ſwětlow wjeſe,
Kíž wohladam ſi wjeſele.

A hdyž je rjenje wothladam
Wón wot nich jara kražny dže,
Hdyž wone nani tu ſrostu rjane,
Dha ſo wam w ſwěcže derje dže.

Tak ſmy my derje ſalhovani,
Naſ luboſčž junu ſjenoeži,
Pſched njeplacželom ſwarnowani,
Duž „mamka“ njebudž w ſtaroſčž.

O njeplacž wjazy, ja eže ſchkitam
Kaž ty mje, tak ja tebje ſaſz',
O njeplacž, ja eže junu witam,
Sa tebje proſchu kóždu cžaſ.

Mi luba manka njeſaiidzeja
Te kwtki rjane luboſne,
Sso widzimy ſafko, hdyž h'ſchcze kcejja,
A potom wſchitko derje je.

Ty czeſkoty ſy wjèle mela,
Hdyž ſiwy běch, bě w staroſezi,
Ssy mje dla wjèle ſnjeſcz tu mela
Wſcho cziñjeſche pak w luboſezi.

Ty njeſky chyla wotpocžowacž,
Hdyž domach ležach w thoroſezi.
Bóh chyl cze ſa to požohnowacž,
Sežin poſzlednije mi k luboſezi.

A njedaj twojim ſylsam kapacž
Se twojich wóežtow w ſrudnoſezi,
So móžu w mojim ſbožu ſkakacž
A ſłodziež ſbóžnoſez w kražnoſezi.

Nětk macž je ſroshnila wſchitko,
Schtož lube džecžo proſheſche,
A cziſche, kaž bě pſchijchlo nětko,
Sso janđelk wot njej' poſběže.

Njej' czežki ſón mje wobjal tudy?
Bě bliud a myſle ſjebane.
A tola widžu njeſzu bliudu,
Tu ſteji karancž ſylſow.

Haj! lube džecžo, dyrbich wužiež,
Te ſbóžne ſwetlo njebiſke,
Ta chzu wſchē moje ſylſy ſtužiež
Nětk njeb'dža wjazy plakane.

To prajo džeržala je ſwēru
Schtož luboſež k džecžu ſamōže.
Po ſmijerczi je h'ſchcze chyla ſwēru
Tom' popſheč ſbóžne woſebje.

Sſej lube džecži pomjatkuječe,
Sso ſwēru ſtara ſa waž macž,
Tej ſ luboſež ſo podžakuječe,
Waž Bóh b'dže ſa to žohnowacž.

Haj budžežo pſhezo dobre, ſprawne
So macž nad wami wjeſle ma,
Dha bóry ſohladacze ſjawnje,
Schto cžini luboſež maczeřna.

Ernst Helaſ.

Wſchelake ſ blifka a ſ daloſa.

— Poſhwjeczenie prenjeje evangelskeje zyrkwię w Jeruſalemie je ſo reformazyski ſwiedzeń mělo w pſchitomnoſezi naſchego lubowanego khejzora. Te ſlowa, kotrež je wón pſchi tym rěčał, ſu ſawſeſze wopomjenja hódne ſa wſchitkich evangelskich kſchecžanow. Duž je lubym cžitarjam tudy podamy: „Ani blyſchez a móž, ani cžesč, ani ſeinske kublo njeje, ſchtož my jow pytam, my jow pytamy, my prožymy a bědžimy ſo wo to jene, to najwyschische kublo, wo ſbože naſchich duſchow. A kaž ja to ſlubjenje mojich w Boži wotpocžowaczych předownikow: „Ta a mój dom my chzem ſtemu ſnjeſci ſlužicž“, na tymle ſwiedzeńkim dniu woſpetuju, tak ja waž wſchitkich ſ temu ſamemu ſlubjeniu napominam. Kóždy njech ſo ſtara w ſwojim ſchtancze a powołaniu, ſo wſchitz, kiž ſo po mjenje naſchego kſchizowaneho knjeſa mjenju, w tym ſnamjenju teho wýzvoko kwaleneho mjenia ſwoje ſiwiene wjedu k dobyču nade wſchitimi ſ hrecha a ſebičnoſeze wukhadžazymi cžemnymi možami. Bóh chyl dacž, ſo bych uot jow bohate rěki žohnowanja ſo wuliwače do zyloho kſchecžjaniftwa, ſo na trónje kaž w hčeze, domach a w zuſbje dowera k Bohu, luboſež k bližſchemu, ſežerpliwoſć w cžetvjenju a dželo bych uotſale naſchego luda naſdobiňicha pycha, ſo by duch měra evangelsku zyrkej pſhezo bôle a bôle napjelnjal a ſwycžil.“ To ſu kražne ſlowa ſ wýzvokeho horta, ſlowa, kažek móža jenož ſ wěry do ſiwieneja Božeje luboſeze w khrystuſu, wo kotrež Jeruſalem a Golgatha ſwedežitej, kaž ſlote, cžiſth parle člowiskeho myſlenja a ſacžuwanja wukhodžecž. Duž tež pſchejemy, ſo bych u tele ſlowa ſiwy wothlóž namakale we wutrobach wſchitkich evangelskich a ſo bych ſo te pſchecža w nich wuprajene tež dopjeliſle.

— Pſchichodny ſchtwórk 10. novembra ſměje ſerbſka předáſta konferenza ſwoje poſzedzeſje w Budyschinje.

— Sa fararija ſekundarija w Budyschinje je ſo ſańdženu witoru knjeſ farař Gábler ſ Delnic Oderwižow wužwolit.

— Naſch wjeleſaſkužbny zyrkwinu wucžer knjeſ Sarjeňt 31. oktobra ſwój 25-létny jubilej jako zyrkwinu wucžer w Hrodžiſchezu ſwječeſe. Královſte miujiſteritvo zyrkwinych a ſchulſtich naſežnoſežom je jeho ſwérne a ſwédomlike ſaſtojuſke ſtukowanje pſchipoſnawſchi jemu ežežne mjenio „kantor“ ſpožežilo. Tutón ežežny wukas je jemu w mjenje ſchulſkeje wýſchnoſeze knjeſ farař Mróſak w pſchitomnoſezi ſaſtupjerjow ſchulſkeho a zyrkwiného pſchedſtejceſtwa ſwiedzeńſzy pſchepodaſ. Tež naſcha wožada je ſwojemu kantorej ſwoju luboſež a džakominoſež ſ wutrobnym ſbožo-pſchecžom, tak woſebje tež ſe ſwiedzeńſki darami wobžwedežila. Tač dosta wón kražny cžažnik, regulator, rjany kaſhežik ſ 6 ſlěbornymy ſzízami a dwojimi widſiežfami a nožemi, kaſhežik ſ 12 ſlěbornymy ſzízami a wjetſhi pjenjes (60 hr.) ſa ſpěchowanje zyrkwinéje húdžby; dale wukladowanje noweho ſakonja wot Couarda w 3 ſwiaſtach. Bóh ſpožež naſhemu jubilarej ſtrowojeſz a móž k dalſhemu ſohnowanemu ſtukowanju!

— Wobſamko je ſo nětko wot ſhudniſtwa w Parisu, ſo ma ſo wěz pſchecživo Dreifuſe, kiž krajeje pſcherady dla na cžerto-wej ſupje ſo jaty džerži, ſi nowa pſchepytowacž. Hacž runje ſo přeč ſjeda ſo je Dreifus do wſchelakich wězow ſapleczeny a ſaſh-mijatam ſył, je tola to ſurowe wuſtupjenje pſchecživo ujemu pſche wſchu mčru a te dopokaſma, na kotrež je ſo prěni ſud ſložowal, ſu tola khetro ſlabuſhke, ſo njeby jeho ſud k tajkemu cžwilowa-žemu khostanju ſaſhudziež ſměl, kotrež je ſamo hóřche, hacž ſmijertne khostanje. Pſchetož na cžertowej ſupje dyrbí cžlowjek po něčim wotemrčz; powětr je tam tajki, ſo cžlowjek to dolho ſnjeſcz nje-může. Naſkerje je Dreifus hižom ſmijerczi bliſko abo ſ najmjeuſcha khetro khorowath. Pſchetož pſched trótkim je depescha dôſchla, w kotrež ſu lěkarjo Dreifuſa pſchepytowazj ſo wuprajili, ſo wjazy ſa jeho ſiwiene njeſteja. Město teho, ſo by ſo khostemu někajke polženje poſkicžilo, je ministerſtwo te njeluboſežine wotwoljenje dało: „Ze-li ſo Dreifus wumrje, damy jeho cželo baſhamirovacž a do Parisa poſzlačz.“ A ſawěſče ſož ſ Franzowſkeje, kiž je tam prěnja pſchijela, je wěž ſ temu baſhamirowanju ſobu pſchinjeſbla. ſ teho je widžiež, kač Franzowſkeje wýſchnoſezi na tym leži, ſo by Dreifus wumrjel. ſ tym by wona na najlepſeſe waſchuje zyku wěz wotbyla. Duž by ſawěſče ſa Dreifuſa wulke ſbože bylo, hdyž by ſo ſiwi hýchež do Franzowſkeje wróćil. Grudne pak je to wopokaſmo wo wobſtejnnoſežach, kotrež w Franzowſkej knježa.

— Naſcha ſerbſka protyka na lěto 1899 je wužbla. Wona nam ſaſko kaž kóžde lěto ſ wutojneho pjera woſebje tež rjany roſhlaſ po naſchich ſſerbach podawa Woſebje wěžo ſpomina na naſchego njeſapomnitého wótežinu ſmiſcha. Duž lubi ſſerbia, džicže ſebi po ſwój Pſchedzenat. Pſchetož wón ſluſcha do kóždeho ſerbſkeho doma.

— Wólby do pruskeho ſejma wotpóžlanzow maja ſo w bližſchim dnjach, hdyž ſu ſo w tamním tydženju wólbní mužojo wužwolili. Kaž ſo nětko ſda, njeſměje wólba pſchemenjenje ſa ſejm po jeho wobžadzenju. Tenož konjervativni njebuža w ſamej ſiežbje do ſejma ſaſtupicž. W naſchich ſerbſkich wólbných woſrježach ſo pak nadžijomne konjervativni wužwola. Dobra konjervativna myſl hľuboko w naſchej ludowej wutrobje teži. Duž pak móže ſebi tež naſch lud ſ dobym prawom žadacž, ſo by ſo jemu to ſame do-wěrjenje napſheživo njeſlo.

— Porjedzeſje ſtajerſtich a cžiſhežerſtich ſmyſkow w ſpěvje „Kidron“ w tydženjskim cžiſle „Pomhaj Bóh.“

W prenjej ſchtuežžy dyrbí poſzledni rynečk rěfač: Kidron, „rěka“ královſka, niz „ruká“.

W 2. ſchtuežžy w 6. rynečku dyrbí rěfač: „Potulenje“ město „Potulen“.

W 9. rynečku 7. ſchtuežki dyrbí rěfač: ſſyn ſo „prawny“, niz „ſprawny“, rechtmäig, niz rechtfchaffen.

W 5. rynečku 11. ſchtuežki cžitaj: „Rěczecž“ město „Sswěcžecž“.

W 12. ſchtuežku ſo ſpěw ſkonečni. Potom ſlowa: Dodawč, 11. oktobra atd. Skončnje ſchtuežka: „Kidronje, ach ſajke ſbože“. B.